

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER
DIREKTION: POUL PETERSEN

TEKSTBIDRAG:

Veteranen:

NØDDEBO PRÆSTEGAARD

— DEN HYPPIGST OPFØRTE

FORESTILLING PÅ AARHUS TEATER

POUL PETERSEN

Aftenens instruktør

Nøddebo Præstegaard

— DEN HYPPIGST OPFØRTE FORESTILLING PÅ AARHUS TEATER

Når dansk teaters populæreste julekomedie, »Nøddebo Præstegaard«, der jo er Elith Reumerts dramatisering af Henrik Scharlings i sin tid ligeså folkeyndede roman, atter står på Aarhus Teaters plakater, er det 15. gang, stykket opføres på den 57-årige scene. Samtidig kan det konstateres, at alle teatrets fem direktører har haft det på repertoire. Benjamin Pedersen, der i 1900 kom hertil med det prisværdige forsæt at drive teater med det højt ansete københavnske Dagmarteater som forbillede, sled sig kun gennem sine to første sæsoner på højt litterært plan, før han så sig nødsaget til at spæde repertoire op med de gamle, prøvede folkekomedier, hvoriblandt den uundgåelige »Nøddebo«, der første gang stod på Aarhus Teaters plakater den 26. december 1903.

Den hårdt trængte Jacob Jacobsen, der ellers klamrede sig til tidens operetter, fejrede sin anden jul i Århus med »Nøddebo«, Aage Garde spillede det to gange i de ti år, han ledede teatret, og Erik Henning-Jensen satte rekord i sin, ganske vist mere end dobbelt så lange direktørtid, med hele ti genopta-

Fra »Nøddebo Præstegaard«s opførelse i 1920. Fra venstre ses Else Skouboe som Andrea Margrethe, Hans W. Petersen som Nicolaj og Ellen Kornbech som Emmy

gelser. Tilsammen er »Nøddebo« indtil denne sæson gået 220 gange over Aarhus Teaters scene og er dermed den hyppigst opførte forestilling på teatret. »Nitouche« ligger som nr. 2 med ialt 172 opførelser, og »Elverhøj« og »Grevinde Maritza« derefter med henholdsvis 157 og 156 opførelser.

Intet har med andre ord formået at tage livet af den gamle komedie, der i teatrets 50-årige jubilæumsskrift et par gange må lide den tort at opregnes blandt »de gamle travere«, eller at stå som udtryk for »de mest udtrådte veje«, Jacob Jacobsen måtte følge for at redde pelsen og kassen. En vis oprejsning får stykket dog, da Henning-Jensen i sæsonen 1938—39 lod det erstatte af Sophie Breums og direktør Thorvald Larsen's »Jul i Købmandsgaarden«, og det må erkendes, at »det ikke er let at slå et gammelt, traditionsrigt stykke ud«, nemlig »Nøddebo«, »der i sin naivitet desuden har et skær af poesi, mens »Jul i Købmandsgaarden« virkede som imitation og iøvrigt var blottet for alle kunstneriske aspirationer«.

Bortset fra, at »Nøddebo Præstegaard« ikke en eneste gang synes at have forfejlet sin virkning, har det uvilkårligt sit eget interessante kapitel i Aarhus Teaters historie, alene i kraft af de skuespillernavne, der passerer revy, når man blader de gamle programmer igennem.

Ved den allerførste opførelse debuterede en mand ved navn *Svend Rindom* som Nicolaj, og Emmy fremstilledes af den unge mands senere hustru, den henrivende *Ellen Dietrich*.

Fra »Nøddebo Præstegaard« s opførelse i 1932. Fra venstre Knud Hallest som Nicolaj, Bjarne Henning-Jensen som »Corpus juris«, Wm. Knoblauch som »Gamle« og Charles Løwaas som Pastor Blicher

Andrea Margrethes rolle udførtes af Danmarks første Glade enke, *Gerda Krum*; den nylig afdøde instruktør ved Statsradiofonien, *Sigurd Wantzin*, fremstillede den små begavede Peter Keldborg, og hans snøvlende søster, *Maldrubine*, var betroet *Antoinette Vinding*, gift med den unge journalist *Andreas Vinding*.

Thorkild Roose spillede »Gamle«.

I Jacob Jacobsens »Nøddebo« finder man *Marie Niedermann* som Emmy.

Aage Gardes Nicolaj og Andrea Margrethe var ingen andre end det unge skuespillerægtepar *Else Skouboe* og *Hans W. Petersen*.

I Henning-Jensens tid hæfter man sig ved rækken af Nicolaj'er, der begyndte med *Miskow Makwarth* og fortsattes med *Knud Hallest*, *Hans-Henrik Krause*, *Jørgen Langebæk* og *Kjeld Petersen*. Denne gang sås *Grethe Thordahl* som Andrea Margrethe og *Ebba Amfeldt* som *Maldrubine*.

Opførelsen af stykket i december 1943 gjorde besættelsessituationen historisk. Man kunne ikke få lærred til dekorationer, selv papir kneb det med; lim, søm, skruer etc. var ikke til at opdrive, og ved kaffebordet i pastor Blichers dagligstue måtte hvidtøl erstatte kaffen. — Endelig så man *Ove Steen-Müller*, *Poul Hagen* og *Karl-Erik Christophersen* som Nicolaj. Den sidstnævnte spiller nu for første gang rollen under det Poul Petersen'ske regime.

Fra »Noddebo Præstegaard«s opførelse i 1943. Fra venstre Grethe Thordahl som Andrea Margrethe, Astrid Villaume som Emmy og Kjeld Petersen som Nicolaj

Blandt de ældre medlemmer af skuespillerstaben, der går igen i flere af de forskellige opførelser, er der særlig grund til at notere *Wm. Knoblauch* som den elskelige pastor Blicher og *Gunnar Stryhn* som gamle Mads Hjulmand. *Agnethe Arne-Jensen* var flere gange en sød og blid præstekone. Der kunne såmænd nævnes adskillige flere navne på skuespillere, der siden har skabt sig en karriere i hovedstaden, og hvor mange har ikke haft deres egen lille lattersukces som Nicolaj, der ved sin ankomst til præstegården må vikles ud af sit flere meter lange halstørklæde, før han er ved at gå bagover i den drilagtige gyngestol.

Når forestillingen nu ringer julen ind, er den sat op efter de hævdvundne traditioner, der indledes med nissernes pusleri på kirkeloftet og slutter med dansen om det strålende juletræ

Veteranen.

NØDDEBO PRÆSTEGAARD

Lystspil med sange i 1 forspil og 5 akter
Dramatiseret af *Elith Reumert* efter *Henrik Scharlings* roman
Isenesættelse: *Poul Petersen*

Personer:

Christopher Kastrup, kaldet »Gamle«, stud. theol.	} Brødre	{	<i>Jørgen Fønss</i> <i>Preben Borggaard</i> <i>Karl Erik Christophersen</i>
Frederik Kastrup, kaldet »corpus juris«, stud. jur. . .			
Nicolaj Kastrup, stud. med. . .			
Hans Blicher, præst i Nøddebo			
Marie Blicher, hans kone			<i>Wm. Knoblauch</i>
Emmy	} Deres døtre	{	<i>Ebba With</i> <i>Ruth Brejnholm</i> <i>Tove Erichsen</i>
Andrea Margrethe			
Jens Ovesen, degn og skolelærer			
Rasmine Ovesen, hans kone			<i>Harald Hejst</i> <i>Mime Fønss</i>

Keldborg, proprietær	} Hans børn	{	<i>Ad. Wantzin</i> <i>Jane Jeppesen</i> <i>Jytte Seedorff</i> <i>Preben Harris</i>
Maldrubine			
Theodora			
Peter			
Lars, karl i præstegården			<i>Paul Smyrner</i>
Mads Hjulmand			<i>Gunnar Stryhn</i>
Sidse Lugekone			<i>Tove Errboe</i>
Hanne, pige i præstegården			<i>Helen Mathiasen</i>
Ane, pige hos Ovesen			<i>Annelise Meinecke</i>
Et bybud			<i>Frode Sørensen</i>
Nissefar			<i>Andrey Sallyman</i>
Nisseemor			<i>Else Leach</i>

Handlingen foregår

Forspil: Klokketårnet i Nøddebo kirke
1. akt: Hos brødrene Kastrup i København
2. — }
3. — } I Nøddebo præstegård
4. — }
5. — }

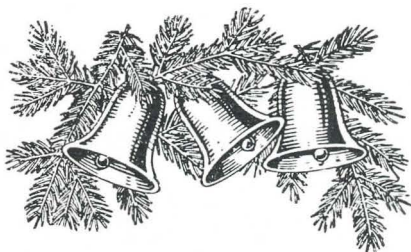
Længste ophold efter 2. akt — Spilletid ca. 2½ time

Musikprogram

AARHUS BY-ORKESTER

Dirigent: *Arvid Andersen*

1. Nicolaj Hansen: Ouverture til
»Nøddebo Præstegaard«
2. H. C. Lumbye: Jernbanegalop
3. H. C. Lumbye: Ekko fra Balsalen
4. H. C. Lumbye: Vauxhall-polka
5. H. C. Lumbye: Britta-polka

Sangen omkring juletræet

Mel.: *I. P. Hartmann*

Børn og voksne i kærlig krans
rundt omkring træet vandre,
alt under lysenes festlige glans,
hånd i hånd med hverandre.

Ak, om vi kunne føre enhver,
som er forladt og ene,
ind under lysenes rigdom her
under de grønklædte grene.

Ak, om vi kunne med barnetro
fylde de hjerter, som græde,
så at de følte barnefro
julens velsignede glæde!

Elith Reumert.

Wm. Knoblauch

Ebba With

Ruth Brejnholm

Tove Erichsen

Jørgen Fønss

Preben Borggaard

Karl-Erik Christophersen

Harald Hejst

Mime Fønss

Gunnar Stryhn

Paul Smyrner

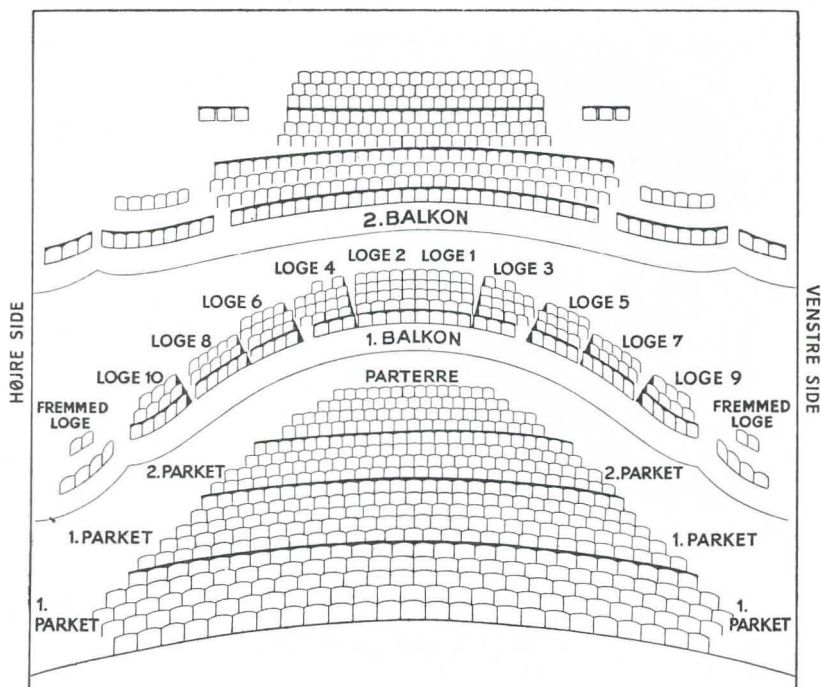
Tove Errboe

TEATER-DAGBOGEN

ALLE TRE LANDSDELSSCENER spiller »Nøddebo Præstegaard« som juleforestilling i år.

Nytårsforestillingen på Aalborg teater bliver »Den grønne Elevator«, Odense teater sætter ved juletid »Vildanden« op.

Aarhus teater går ind i det ny år med Holberg-komedien »Den politiske Kandestøber« med *Osvald Helmuth* som gæst.

	Ord. pris		Ord. pris
1. parket, 1.—5. rk.	10,00	1. balkon, klapsæder	6,00
1. parket, 6.—10. rk.	9,00	Fremmedloge, 1. rk.	12,00
2. parket	8,00	Fremmedloge, 2. rk.	10,00
Parterre	7,00	2. balkon, 1. rk.	8,00
1. balkon, 1. rk.	10,00	2. balkon, 2.—4. rk.	5,00
— øvr. rk. loge 1—4	9,00	2. balkon, 5.—7. rk.	4,00
— øvr. rk. loge 5—10	8,00	2. balkon, 8.—10. rk.	2,00

Billetter kan købes og forudbestilles uden forhøjelse 6 dage frem fra kl. 11—17 i Scalas forhal. Derudover salg til forestillingsdagen fra kl. 17 i billetkontoret i teatrets forhal. — **Telefon 2 26 22.**

Billet-priserne kan forandres ved gæstespil, tourneur og særforestillinger. — Ved tlf.-bestilling betales et noteringsgebyr af 15 øre pr. billet. — Alle ovennævnte priser er incl. garderobe.